

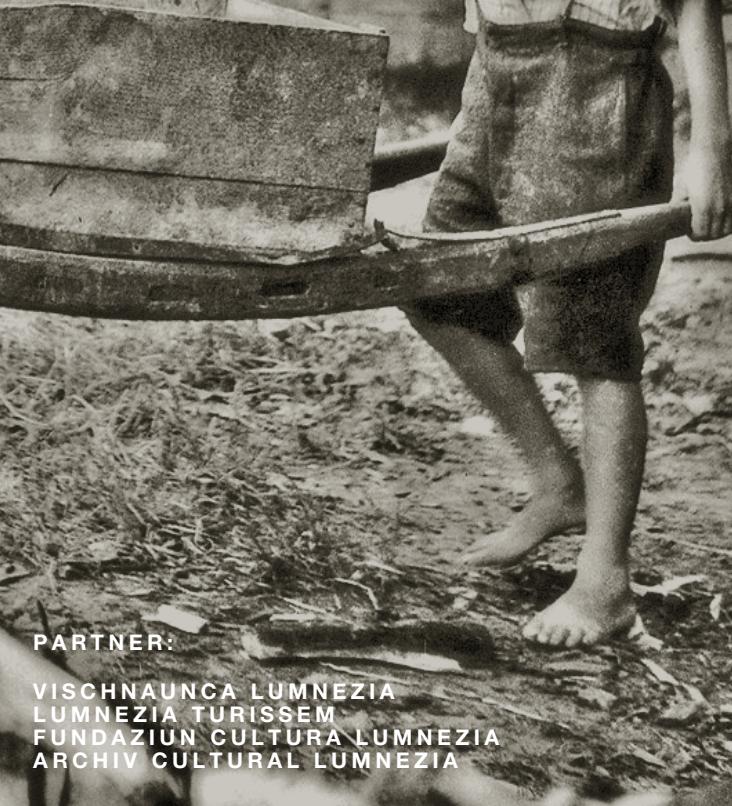
BLICKE IN RAUM UND ZEIT

IN VIADI CULTURHISTORIC
EN VAL LUMNEZIA

SUANDEI LAS TSCHUN STAZIUNS D'EVENIMENTS
AD UORS E SURCASTI

PARTNER:

VISCHNAUNCA LUMNEZIA
LUMNEZIA TURISSEM
FUNDAZIUN CULTURA LUMNEZIA
ARCHIV CULTURAL LUMNEZIA

PERDETGAS DIL TEMPS

Maria Solèr-Derungs

Maria Solèr-Derungs ei naschida a Surcasti ils 8 da schaner 1933 sco emprem affon da 6 fargliuns. Gia baul essan nus vegni confruntai cun fridas dil destin. Las duas soras schumellinas ein mortas d 'affon, in frar ei sedis-graziaus cun 11 onns e la muma ei morta cun 46 onns cu jeu vevel 20 onns. Ei ha lu tucau a mi da surprender la rolla della muma per mes fargliuns pli giuvens. Jeu seza hai giu dus feglis ed ina feglia. Jeu sun vegnida baul vieua, miu emprem um ei morts gia cun 35 onns da cancer. Pli tard sun jeu puspei maridada e secasada a Camuns. La letg ei stada senza affons. Ensemen havein nus fatg ils purs. Era miu secund um ei morts relativ baul, aschia ch 'jeu sundel plirs onns puspei vieua. Jeu hai treis biadis, in da quels stat a Costa Rica.

Simon Derungs

Simon Derungs ei naschius ils 31.12.1949 e carschius si a Surcasti, leu nua el ha frequentau la scola primara. Suenter 3 onns scola secundara ad Uors ha el fatg in emprendisadi sco mecanist d 'utensils tier la fatschenta Landis & Gyr a Zug. Suenter la scola da recrut sco mecanist d 'armas ha el luvrau treis onns a Horgen ed a Glion, pli tard 9 onns sco mecanist da maschinas da lavar Schulthess, midau tier la "Gross und Leihwäscherei" a Glion e luvrau leu 8 onns sco mecanist da fatschenta e sco davos menau 20 onns la producziun. Simon Derungs ei maridaus, ha duas feglas e 5 biadis. Ses hobis ein la musica instrumentala (fundatur dalla musica da Suraua, da quei 27 onns sco dirigent), viagiar e la historia locala.

SUANDEI LA SENDA D'EVENIMENTS

Las staziuns d'eveniments e la senda d'eveniments ein cuntaschiblas bein e spèrt dals parcadis Uors e Surcasti.

Nossas partenarias e nos partenaris d'intervesta romontschs raquentan tier mintga staziun historias ord lur veta, garnidas cun interessantas anecdotas: tier religiun, agricultura muntagnarda, societad, commerci, cultura e mobilitad.

Informaziuns pli detagliadas ed ulteriuras historias ein d'anflar cheu:

www.bergblicke.info

BLICKE IN RAUM UND ZEIT

IN VIADI CULTURHISTORIC
EN VAL LUMNEZIA

SUANDEI LAS TSCHUN STAZIUNS D'EVENTIMENTS
AD UORS E SURCASTI

PARTNER:

VISCHNAUNCA LUMNEZIA
LUMNEZIA TURISSEM
FUNDAZIUN CULTURA LUMNEZIA
ARCHIV CULTURAL LUMNEZIA

PROJECT

Enteifer paucs decennis dil 20avel tschentaner ein la moda da viver e l'economia ella regiun dallas alps semidadas marcantamein. La savida tradiziunala ch'era valeivla dapi liung temps ha piars sia muntada. Valurs ein vegnidias regruppadas, novas pusseivladads e sfidas ein semussadas. En rom dil project „egliadas en spazi e temps“ dueien las valurs culturalas ed il mistregn sco era la veta da mintgadi d'antruras vegnir fatgs enconuschents alla generaziun giuvna dad oz. Quei cun exempels da vischnauncas dalla Surselva. Finamira dil project interactiv eis ei d'evitar che quella savida mondi en emblidonza. Perquei vegnan regurdientschas da perdetgas dil temps rimmadas sin in portal d'internet ed intermediadas a maun da schinumnai „puncts da vesta“ en fuorma da staziuns d'evenimenti. Aschia duei vegnir activada el temps dad oz la discussiun davart las valurs dalla savida d'antruras.

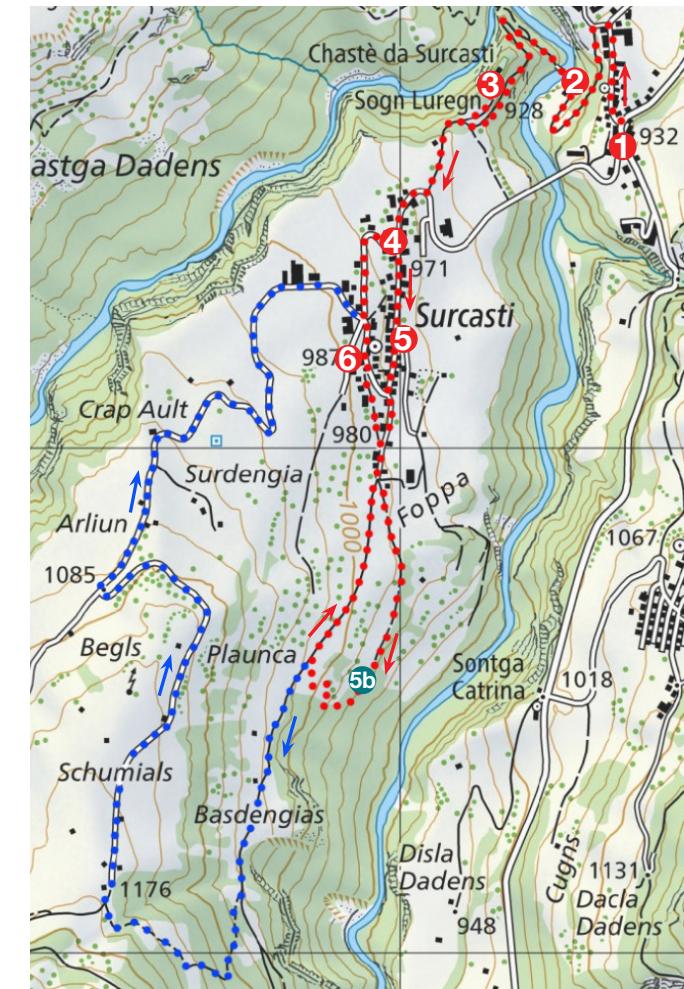
STAZIUNS

Ils „puncts da vesta“ ein plassai en loghens publics da Uors e Surcasti, leu nua ch'ei dat in connex direct cun in dils temas. Cun historias da perdetgas dil temps, maletgs ed il portal d'internet vegn il „temps vegl“ fatgs accessibels. Ferton ch'ei sa vegnir presentau sur las staziuns d'evenimenti mo cuorts extracts, san las regurdientschas extendidas dallas perdetgas dil temps vegnir suandadas en texts e versiuns d'audio en romontsch ed en tudestg sil portal d'internet. Ordinadas tenor temas e cavazzins ein las intervestas ed era ulteriuras informaziuns accessiblas.

Informaziuns pli detagliadas ed ulteriuras historias ein d'anflar cheu:

www.bergblicke.info

PUNCTS DA VESTA UORS/SURCASTI

• • • • • • Senda ufficiala d 'evenimenti
(90 bis 120 min)

• • • • • • Ruta da viandar prolunghida
Uors/Surcasti (120 bis 150 min)